

2020 jaarimpressie

Voorwoord

Beste lezer,

De wereld van de omgevingsdiensten verandert snel. Niet alleen omdat de Omgevingswet steeds meer haar schaduw vooruit werpt, maar ook omdat innovatieve ontwikkelingen als aardgasvrij bouwen, de energietransitie en duurzame ontwikkelingen als zonne-, wind- en bodemenergie hard groeien en veel inzet van onze adviseurs vragen. Maar 2020 was natuurlijk ook het (eerste?) Coronajaar. Met als gevolg minder evenementen en minder controles op horeca. Onze geluidsspecialisten kregen andere werkzaamheden te verrichten en een aantal van onze handhavers stond gemeenten bij in het controleren en handhaven van de Coronaregels.

Veel zaken komen aan de orde in deze Jaarimpressie. 2020 was het jaar waarin we grote stappen hebben gezet op het gebied van de modernisering van onze ICT-infrastructuur en de voorbereiding hebben afgerond van de implementatie van een nieuw zaakstelsel. Hierdoor is het mogelijk de gegevens die we ontvangen beter te rubriceren en te ontsluiten waardoor we in 2021 bijvoorbeeld kunnen beginnen met data gestuurd handhaven. Uiteindelijk leidt dat tot een effectievere inzet van onze medewerkers en tegelijk een hoger rendement voor onze opdrachtgevers. Net als in 2018 hebben we in 2020 elf trainees mogen verwelkomen die nu het vak in alle opzichten leren en bijdragen aan de continuïteit van de Omgevingsdienst. Onze Omgevingsdienst verandert steeds meer naar een kennisinstituut waar onze deelnemers, maar ook bedrijven en instellingen in de regio, terecht kunnen met specifieke vragen. Onze medewerkers zijn specialisten en zijn zeer gemotiveerd om hun werk goed te doen. Het gevolg is dat we veel opdrachten uitvoeren bovenop de wettelijke taken. En daar zijn we trots op.

In deze Jaarimpressie besteden we aandacht aan de stikstofproblematiek, de groeiende circulaire economie, externe veiligheid, asbestdaken, groene handhaving, de aanpak van spoedlocaties bodemverontreiniging en nog veel meer.

Met onze Jaarimpressie 2020 heet ik u van harte welkom in de wereld van de OD NHN.

Rob van Doorn
Directeur OD NHN

Rob van Doorn
directeur Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Inhoud

Voorwoord	: pag. 02
OD NHN in beeld	: pag. 04
Een sterker fundament	: pag. 05
2020 in teken van Automatisering	: pag. 06
Vorbereiding op de Omgevingswet	: pag. 07
Aanlanders in 2020	: pag. 08
Huisvesting arbeidsmigranten	: pag. 09
Herbouw zwembad Zeehoek	: pag. 10
Wijzigingen subsidie Impuls Omgevingsveiligheid	: pag. 11
Bodem energiesystemen	: pag. 12
IJburg ontheffing 'tijdelijke natuur'	: pag. 13
Overdracht taken gemeente Alkmaar	: pag. 16
Voortgang aanpak speedlocaties bodemverontreiniging 2020	: pag. 17
Subsidie voor saneren bodem	: pag. 18
Juridische ontwikkelingen in 2020	: pag. 19
Campagne Aardgasvrij Wonen Wijdoenwat.nl	: pag. 21
Circulaire Economie	: pag. 22
Verduurzaming van woningen: informeren en stimuleren van de eigenaren	: pag. 24
Gluren bij de Duurzame Buren	: pag. 25
Coördinatie provinciale subsidieregeling	: pag. 26
Handhaven in tijden van Corona	: pag. 27
Nieuwe initiatieven Toezicht & Handhaving	: pag. 31
Geluidhinder langs gemeentelijke wegen	: pag. 33
Omgevingswet en het thema geluid	: pag. 35
Geluid binnen gezoneerde industrieterreinen	: pag. 37
Omgevingswet en ander zonebeheer	: pag. 38
De problematiek van PFAS	: pag. 39
Vergunning woningbouw en stikstof in 2020	: pag. 41
Project BIS-Screening	: pag. 42
Gemeentelijke toetsing en afweging natuur	: pag. 43
Contact	: pag. 46

OD NHN in beeld

Over Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Het begon allemaal in de maand juli van het jaar 2013. Toen werd de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) opgericht. Een half jaar later, op 1 januari 2014, fuseerden de milieudiensten Regio Alkmaar, Kop van Noord-Holland en West-Friesland. Daarnaast besteedde de provincie Noord-Holland vanaf toen een aantal taken en medewerkers uit aan de RUD NHN.

In 2014 ging de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) van start. We werkten toen al zo efficiënt mogelijk, met ruim 100 specialisten onder één dak. Denk bijvoorbeeld aan natuur- en bodemspecialisten, handhavers, vergunningverleners, juristen, klimaat- en geluidsspecialisten. In 2019 vierden we onze eerste lustrum en veranderden onze naam in Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). Ondertussen is onze organisatie naar ruim 200 specialisten gegroeid.

Het gebied van onze Omgevingsdienst bestaat uit 17 gemeenten met in totaal bijna 650.000 inwoners. Kenmerkend voor de regio Noord-Holland Noord is het overwegend landelijke karakter met een aantal grote gemeenten – waaronder Alkmaar, Hoorn, Den Helder en Schagen.

Het is een zeer uitgestrekt gebied met meer dan 23.000 bedrijven en instellingen die vallen onder de Wet algemene bepalingen en omgevingsrecht (Wabo) en de Wet milieubeheer. Er zijn veel bedrijven in de agrarische sector, zoals bloembollen(export)bedrijven en glastuinbouwbedrijven. Het midden- en kleinbedrijf is sterk vertegenwoordigd. Ook zijn er enkele grotere bedrijvencomplexen te vinden en is er relatief weinig (zware) industrie. De OD NHN voert voor de provincie Noord-Holland bovendien taken uit in geheel Noord-Holland.

Een sterker fundament

Als Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) leveren we producten en diensten die aansluiten op de wensen van onze klanten, op een professionele en effectieve manier. Daarbij is het van belang dat we transparant zijn over onze dienstverlening en financiering, en uniform in onze informatievoorziening. Daarom werken we per 2019 met een producten- en dienstencatalogus (PDC). Zo kunnen we gestructureerd laten zien welke activiteiten en taken we uitvoeren, en welke kosten daarbij horen.

Producten- en dienstencatalogus

In de PDC geven we per dienst of product een beschrijving met het (maatschappelijk) beoogde effect, een korte beschrijving van het doel en de context. Aan deze (sub)producten koppelen we zoveel mogelijk kengetallen. De prijs van een product wordt bepaald door de kengetallen te vermenigvuldigen met het uurtarief dat we jaarlijks vaststellen. In 2020 heeft ons algemeen bestuur de PDC opgesteld en vastgesteld. Onze uitvoeringsprogramma's voor 2021 zijn gebaseerd op deze PDC en de nieuwe strategie voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-strategie).

VTH-strategie

Op basis van een omgevings- en risicoanalyse beschrijven we in onze regionale VTH-strategie welke prioriteiten we stellen. Ook benoemen we welke taken we uitvoeren en hoe we hieraan invulling geven, om zo de gestelde doelen (een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving) te bereiken. Met het opstellen van de VTH-strategie 2021-2023 bouwen we aan een nog sterker

fundament met zoveel mogelijk meetbare doelen. Deze strategie is in 2020 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Nieuw financieringsmodel in 2021

In 2021 beginnen we met werken volgens het nieuwe financieringsmodel naast de huidige lumpsumfinanciering, en maken we daarbij gebruik van de PDC. Als we de systemen hebben ingeregeld en de betrokken medewerkers hebben opgeleid, start op 1 juli 2021 een pilot. In dat jaar spiegelen we onze gekozen systematiek aan de werkelijkheid en toetsen we de kengetallen die gelden voor 2021 in de praktijk. Ook richten we de PDC in op de Omgevingswet, die in 2022 in werking treedt. Na deze proefperiode brengen we in kaart wat de financiële gevolgen zullen zijn per deelnemer als we het nieuwe financieringsmodel toepassen. Tijdens de pilot blijft de daadwerkelijke financiering gebaseerd op het lumpsum-model.

2020 in teken van Automatisering

Allereerst was er de aanbesteding gevolgd door de omzetting naar een nieuwe 'ICT infrastructuur': Tot 2020 draaide de software van de OD op de systemen van de gemeente Alkmaar. Sinds dit jaar beschikt de OD nu over een eigen omgeving waarop alles draait en loggen medewerkers van OD niet meer in op de omgeving van de gemeent Alkmaar. Dit alles heeft op technisch- en gebruiksvlak veel (extra) inspanning van medewerkers en leveranciers gevergd en vergt dit tot op de dag van vandaag nog steeds. Zeer positief is wel dat de medewerkers hun nieuwe werkplek als zeer plezierig ervaren mede daar waar het thuiswerken ook makkelijker is geworden. Helaas werd dit traject vlak voor afronding ook nog eens overschaduwd door een aantal zieke medewerkers ten gevolge van de pandemie. Zoals bij ieder ICT veranderingstraject moeten in 2021 ter afronding van dit traject nog de nodige 'puntjes op de i' worden gezet en kost wennen aan de nieuwe situatie de nodige energie.

Op de tweede plaats heeft 2020 in het teken gestaan van de selectie van een nieuw zaakstelsel ('centraal systeem') ten behoeve van de uitvoering van primaire taken van de organisatie voor haar opdrachtgevers. Dit heeft uiteindelijk geleid tot de keuze voor 'Centric Leefomgeving' van leverancier Centric. Ook dit traject heeft de nodige aandacht gevraagd van medewerkers vanuit de automatiseringshoek, maar ook van medewerkers van de vakafdelingen. Veel energie is gestoken in een zorgvuldige beoordeling van de kandidaat leveranciers en de uiteindelijke keuze. Voor 2021 geldt dat dit traject de volle aandacht gaat

krijgen om te komen tot een passende implementatie en gebruikname van dit systeem.

2020 was, net als het jaar ervoor, ook het jaar van de ICT audit op de lopende ICT projecten. Deze audit is uitgevoerd in opdracht van de directie door het bureau Noordbeek. Dit bureau heeft de lopende projecten beoordeeld en getoetst of de in 2019 door hen genoemde verbeterpunten ter harte waren genomen. Dit heeft geleid tot een positieve rapportage voor de OD en hiermee een bevestiging van de gekozen aanpak en werkwijze. Naast deze audit heeft de afdeling DIV ook een toezichtgesprek gevoerd met de Provincie en is voor de tweede keer op rij als adequaat beoordeeld. Een bijzondere prestatie die aangeeft dat de OD NHN op een goede manier met haar data, archief en vernietiging omgaat.

Vorbereiding op de Omgevingswet

Aangezien de regelgeving rondom het thema geluid ingrijpend verandert, heeft ons volledige team twee cursussen gevolgd in 2020. Een tweedaagse algemene cursus Omgevingswet en een meer specialistische tweedaagse cursus geluid in de Omgevingswet.

Met de nieuwe regelgeving wijzigen ook alle reken- en meetvoorschriften. Daarom moeten we alle aanwezige software actualiseren voor het berekenen van onder meer geluidbelasting door wegverkeer, railverkeer en industrielawaai. Ook is het nodig dat we de bestaande akoestische rekenmodellen actualiseren en aanpassen aan de nieuwe rekenmethodieken.

De voorbereidende werkzaamheden hiervoor zijn in 2020 gestart. We hebben bijvoorbeeld notities, handreikingen en handleidingen opgesteld over alle wijzigingen binnen de wet- en regelgeving van de Omgevingswet rond het thema geluid. Zo is iedereen binnen het team hiervan op de hoogte.

Aanlanders in 2020

Met regelmaat zijn zij aanwezig bij onze gemeenten, de zogenaamde 'aanlanders'. Medewerkers van de OD NHN die een flexibele werkplek bij een gemeente hebben en zo direct beschikbaar zijn voor onze collega's op de werkvloer. De aanlander beantwoordt vragen van gemeenten op inhoudelijk gebied of verwijst door naar de juiste deskundige binnen OD NHN.

Het gaat onder meer om adviezen over inhoudelijke aspecten in de leefomgeving zoals externe veiligheid, duurzaamheid, bodem, water, lucht, natuur, geluid, lucht, trillingen, sloop, asbest en lichthinder. Ook gaan de aanlanders in op de beoordeling in het ruimtelijke aspect, melding- en vergunningplicht en de diverse procedures uit de Algemene wet bestuursrecht, de Wabo en de Wet milieubeheer.

Samenwerking gemeente en Omgevingsdienst

De gemeenten en de Omgevingsdienst leren elkaar steeds beter kennen. De collega's bij de gemeenten krijgen zicht op hoe we als organisatie werken en wat de (samenwerkings)processen zijn. Uiteraard werkt dit ook andersom. Zo worden drempels verlaagd om contact met elkaar op te nemen en advies te vragen. Zeker met het oog op de komst van de Omgevingswet is dit zeer wenselijk. Door goed samen te werken, kunnen we vroegtijdig starten met de beoordeling van een bouwplan of een ruimtelijke ontwikkeling.

Vanwege de Covid-19 pandemie is het in het verslagjaar niet of nauwelijks mogelijk geweest om fysiek aanwezig te kunnen zijn bij een gemeente. Gelukkig kunnen de aanlanders de gemeenten ook online of digitaal van dienst zijn.

Een van onze OD NHN specialisten op locatie bij een van onze opdrachtgevers

Huisvesting arbeidsmigranten

Onze omgevingsdienst heeft in 2020 veel adviesvragen ontvangen over ruimtelijke initiatieven voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Dit zijn initiatieven voor huisvesting op het erf van agrarische bedrijven, maar ook in de vorm van logiesunits op bedrijventerreinen.

Bij het toestaan van huisvesting voor arbeidsmigranten, toetsen we of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Zo hebben de initiatiefnemers de verplichting om te onderbouwen of eventuele omliggende bedrijven al dan niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt. Daarnaast moeten zij motiveren waarom er ter plaatse sprake is van een goed of aanvaardbaar woon- en leefklimaat. We beoordelen de onderbouwingen en denken mee over eventuele noodzakelijke maatregelen als er sprake is van een belemmering op het gebied van milieu.

Bovendien hebben gemeenten ons om advies gevraagd bij het opstellen of herzien van beleid over dit onderwerp. Hiermee leveren we een bijdrage aan het verwezenlijken van een behoefte en verliezen we de belangen van betrokkenen en de omgeving niet uit het oog.

Herbouw zwembad Zeehoek

Natuurontwikkeling en stedelijke ontwikkeling gaan hand in hand. Dat hebben we bewezen bij het adviseren op de ruimtelijke inpassing van het zwembad Zeehoek in de gemeente Medemblik. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft bij de herbouw van het zwembad een bijdrage kunnen leveren aan het versterken van de ecologische verbindingszone in het Natuurnetwerk Nederland.

Het terrein rond het te bouwen zwembad zal worden ingericht met rietland. Zo vergroten en verbeteren we de biodiversiteit en het leefgebied van de aanwezige beschermde soorten. Vooral insecten en insectenetende vogels en vleermuizen zullen van de ontwikkeling profiteren.

Het is onze taak om ervoor te zorgen dat de belangen van agrariërs en andere ondernemers niet door ontwikkelingen in het buitengebied worden geschaad. Hiertoe is een bufferzone opgenomen. Daarmee scheiden we agrarische activiteiten van de recreatieve functie in het buitengebied.

Wijzigingen subsidie Impuls Omgevingsveiligheid

Sinds 2004 is subsidie beschikbaar om versterking te bieden aan de uitvoering van lokale externe veiligheidstaken. De laatste jaren gebeurde dit via het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). De subsidie werd in het provinciefonds gestort en vervolgens rechtstreeks naar de omgevingsdiensten doorgesluisd. Vanaf 2021 worden de middelen in plaats daarvan in het gemeentefonds (en deels in het provinciefonds) gestort.

Nieuwe verdeelsleutel externe veiligheid

Met het beëindigen van het programma Impuls Omgevingsveiligheid en het toedelen van de middelen aan het gemeente- en provinciefonds, verdwijnt de rechtstreekse financiering van de wettelijke taken via de provincies. Vanaf 2021 wordt aangesloten bij bestaande structuren en processen rondom de financiële verhoudingen. Tegelijkertijd betekent de wijziging van de subsidiestromen dat er in heel Nederland een nieuwe verdeelsleutel is ontstaan voor externe veiligheid. Door deze actualisatie is het externe veiligheidsbudget voor Noord-Holland substantieel toegenomen.

Modernisatie van omgevingsveiligheidsbeleid

De werkzaamheden die wij uitvoeren in het kader van de IOV zijn nog steeds noodzakelijk, ook in het kader van de naderende Omgevingswet. Met de Omgevingswet wordt het omgevingsveiligheidsbeleid gemoderniseerd. Hierdoor is met name komend jaar extra inzet nodig op het gebied van externe veiligheid. Denk aan de praktische voorbereidingen waarbij

inrichtingen worden losgelaten en waar we met (milieubelastende) activiteiten te maken krijgen.

De modernisering van het omgevingsveiligheidsbeleid betekent ook dat we nieuwe gebieden of zones op een kaart zichtbaar moeten maken voor burgers en professionals. Hiervoor hebben we voor 2021 een projectplan omgevingsveiligheid opgesteld. Op ons verzoek hebben de gemeenten hiervoor een bedrag uit de gemeentekas gereserveerd. Dit is dan ook de basis om de versterking van externe veiligheid te continueren.

Projectplan omgevingsveiligheid

In het projectplan hebben we opgenomen: risicokaart en signaleringskaart, omgevingsveiligheid en aandachtsgebieden, buisleidingen in bestemmingsplannen, projecten aangedragen door gemeenten, vraagbaak voor externe veiligheid, verandering advisering Veiligheidsregio voor Omgevingswet en verantwoording en communicatie over uitgevoerde werkzaamheden.

Visualisatie van de aandachtsgebieden

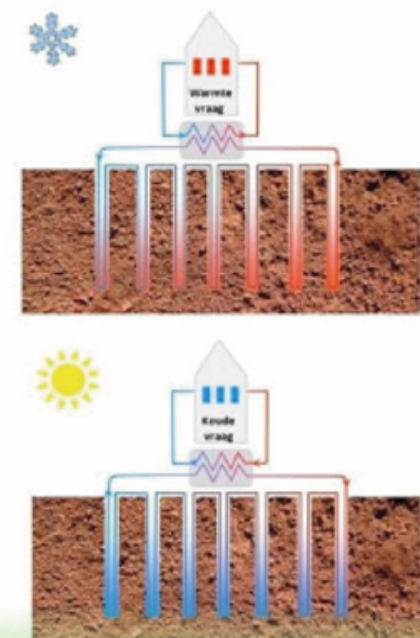
Bodem energiesystemen

Bodemenergie

Bodemenergie is een duurzame manier om gebouwen en woningen te verwarmen en te koelen. In de zomer worden gebouwen gekoeld met winterkoude, en in de winter worden ze verwarmd met zomerwarmte die is opgeslagen in de bodem. In Nederland passen we verschillende typen bodemenergiesystemen toe. Bijvoorbeeld gesloten systemen, open systemen en diepe geothermie.

Gesloten systemen

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) beoordeelt de binnengekomen meldingen van gesloten bodemenergiesystemen op volledigheid en haalbaarheid. Ook zorgen we voor de administratieve afhandeling en controleren we deze bodemenergiesystemen op een goede werking. Daarnaast registreren we de gemelde systemen in het Landelijk Register Grondwater (LGR). Burgers en bedrijven kunnen de geregistreeerde bodemenergiesystemen via de WKO-tool (<https://wkotool.nl>) bekijken. In ons werkgebied wordt steeds meer gekozen voor het toepassen van gesloten bodemenergiesystemen. In het jaar van de oprichting van de Omgevingsdienst waren er 18 systemen bekend. Momenteel staat de teller op 3436 geregistreeerde systemen. Naast losse woningen of bedrijfspanden worden ook complete wijken in één keer gemeld, zoals bij de Draai in Heerhugowaard en De Vereeniging in Limmen.

gesloten bodemenergiesysteem

Bodem energiesystemen

Overzicht gemelde bodemenergiesystemen

2014	18
2015	45
2016	97
2017	220
2018	570
2019	1.009
2020	1.477

Totaal 3.436

Open systemen en diepe geothermie

Voor de open bodemenergiesystemen en diepe geothermie heeft OD NHN geen bevoegd gezag. Wel hebben we werkafspraken gemaakt met de andere bevoegde gezagen, zoals het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en de Provincie Noord-Holland om te adviseren over binnengekomen aanvragen. Naast het technisch inhoudelijke advies, adviseren we over lokale omstandigheden. Denk aan de bodemgesteldheid en de aanwezigheid van eerder geïnstalleerde gesloten bodemenergiesystemen.

Installatie bodemenergiesysteem bij een bestaande woning

IJburg ontheffing 'tijdelijke natuur'

Nederland telt een aantal braakliggende terreinen waar de natuur zich niet mag vestigen. Als zich daar namelijk beschermde soorten – zowel dieren als planten – laten zien, dan is een ontheffing nodig voordat het gebied weer in gebruik kan worden genomen. Het kost de terreineigenaar veel tijd, moeite en geld om ervoor te zorgen dat de natuur zich er niet vestigt. Daarom is de ontheffing 'tijdelijke natuur' in het leven geroepen. Deze ontheffing houdt in dat de grondeigenaar juridische toestemming heeft geregeld om de natuur op een later tijdstip te mogen verwijderen.

Hoe werkt de ontheffing 'tijdelijke natuur'?

Voordat een grondeigenaar de ontheffing krijgt, wordt een nulmeting gedaan om te kijken welke beschermde soorten eventueel al voorkomen. Voor deze soorten moet de terreineigenaar in kwestie altijd ontheffing aanvragen. Daarna hoeft hij geen natuurwerende maatregelen meer uit te voeren en kan de natuur zijn gang gaan.

Wanneer - vaak jaren later - de grondeigenaar de grond in gebruik neemt, mogen de nieuw gevestigde, beschermde soorten worden verwijderd. Dit gebeurt zonder ontheffing, en met inachtneming van de zorgplicht. Zo worden broedende vogels altijd buiten het broedseizoen van de aanwezige soorten verwijderd.

Bontbekplevier

IJburg ontheffing 'tijdelijke natuur'

De ontheffing tijdelijke natuur kan voor vijf of tien jaar worden aangevraagd. Bij een aanvraag voor vijf jaar volstaat een melding bij de Stichting Tijdelijke Natuur, aangezien dit onder de bepalingen van een gedragscode valt. Bij een aanvraag voor tien jaar moet de grondeigenaar een ontheffing aanvragen bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

Ontheffing IJburg

De Gemeente Amsterdam heeft het afgelopen jaar voor IJburg een ontheffing aangevraagd en verkregen. Dit betekent dat we hier grote stukken nieuw opgespoten land aan de natuur geven. Dit is voor beide partijen een win-winsituatie. Zo kunnen pionierssoorten hier goed gedijen en gebruiken meerdere soorten vogels het als foerageer- en rustgebied waar ze zich voortplanten. Het nieuwe land heeft ook vele poelen met zoetwater: een walhalla voor de rugstreeppad. Deze soort is dan ook al apart ontheven, zodat hij zich hier rustig voort kan planten.

Het opgespoten land, dat voor de mens is bedoeld, wordt dus eerst een tijdelijk natuurpark. Het vormen van tijdelijke natuur voorafgaand aan projecten geeft een goede impuls aan de bestaande omringende natuur en is een mooie, vruchtbare invulling voor braakliggende terreinen, waar anders jarenlang tegen de natuur wordt gestreden.

Rugstreeppad

Overdracht taken gemeente Alkmaar

De gemeente Alkmaar is een eigen bevoegd gezag in het kader van de Wet bodembescherming. Een groot deel van de bodemtaken voert de gemeente zelf uit. Ook liet ze een deel hiervan door Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) uitvoeren. Zo nam de OD NHN de bodemdata van Alkmaar in het Bodeminformatiesysteem op.

Per 1 januari 2021 heeft de gemeente Alkmaar alle uitvoerende bodemtaken bij ons ondergebracht. Dit komt deels vanwege de komst van de Omgevingswet, waardoor sommige taken onder de basistaken gaan vallen. Maar het was ook een 'natuurlijk moment' in verband met pensionering.

Met deze extra bodemtaken breidt OD NHN de personele capaciteit voor zowel de adviestaken als de vergunningverlening van de bodemtaken uit. Met een groei in specialistische kennis en efficiency als gevolg.

Voortgang aanpak spoedlocaties bodemverontreiniging 2020

Op de lijst van de provincie Noord-Holland staan in totaal 106 spoedlocaties. Hiervan bevinden zich er zestien in het gebied van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN):

- acht locaties zijn volledig afgehandeld in de gemeenten Bergen, Den Helder (2), Drechterland, Hollands Kroon, Schagen (2) en Texel;
- op vijf locaties is een sanering gaande: in de gemeenten Bergen, Den Helder (3) en Hollands Kroon;
- op drie locaties is het afgelopen half jaar aanvullend onderzoek uitgevoerd: in de gemeenten Castricum, Enkhuizen en Den Helder.

Daarnaast worden zes locaties die mogelijk spoedeisend zijn aanvullend onderzocht. Deze bevinden zich in de gemeenten Heerhugowaard, Langedijk, Enkhuizen (2), Hollands Kroon en Den Helder.

Het was de doelstelling van het landelijk Bodemconvenant (Provinciaal Uitvoeringsprogramma Bodemconvenant (PUB) 2016-2020) om alle spoedlocaties uiterlijk in 2020 te hebben gesaneerd, of in ieder geval de risico's te beheersen. Dit blijkt voor dertien locaties behaald. Door de complexiteit van de locaties die nog moeten worden afgehandeld, en mogelijk

nieuwe spoedlocaties blijven er nog drie te saneren locaties over. De sanering hiervan start in 2021. Dat vijf spoedlocaties beheerst zijn, betekent niet dat de uitvoering dan ook al gereed is. Dit kan nog enkele jaren doorlopen. Aangezien het landelijk Bodemconvenant in 2021 afloopt, wordt er nu gewerkt aan nieuwe afspraken voor na 2020. Deze afspraken zullen ook aansluiten op de nieuwe regels van de Omgevingswet.

Baggerstort in haven

Subsidie voor saneren bodem

Voor het saneren van de bodem biedt de overheid een aantal subsidieregelingen. Hier maken de bewoners en bedrijven weinig gebruik van. In 2020 is er in de gehele provincie drie keer gebruik van gemaakt, waaronder in Noord-Holland Noord.

Eigenaren van een bedrijfsterrein die een bodemverontreiniging willen laten saneren, kunnen bij Bodembeheer Nederland terecht voor subsidieregelingen. Bodembeheer Nederland is opgericht als stichting om bedrijven te ondersteunen bij de subsidieaanvraag voor bodemsanering. Meer informatie is te vinden op <https://www.bodembeheernederland.nl>.

Eigenaren en bedrijven die een land- of waterbodemverontreinigingen of stortplaats willen saneren kunnen aanspraak maken op de subsidie Uitvoeringsregeling Bodemsanering Noord-Holland. Sanering van landbodems is alleen mogelijk als er een beschikking is afgegeven dat er sprake is van ernstige verontreiniging als bedoeld in artikel 29 van de wet en waarbij de verontreiniging de beoogde maatschappelijke ontwikkeling belemmert.

De hoogte van de verstrekte subsidie is in alle gevallen 50% van de kosten. Bekijk voor meer informatie, voorwaarden en het aanvragen van de subsidie de website van de provincie Noord-Holland: [Bodemsanering](#).

Juridische ontwikkelingen in 2020

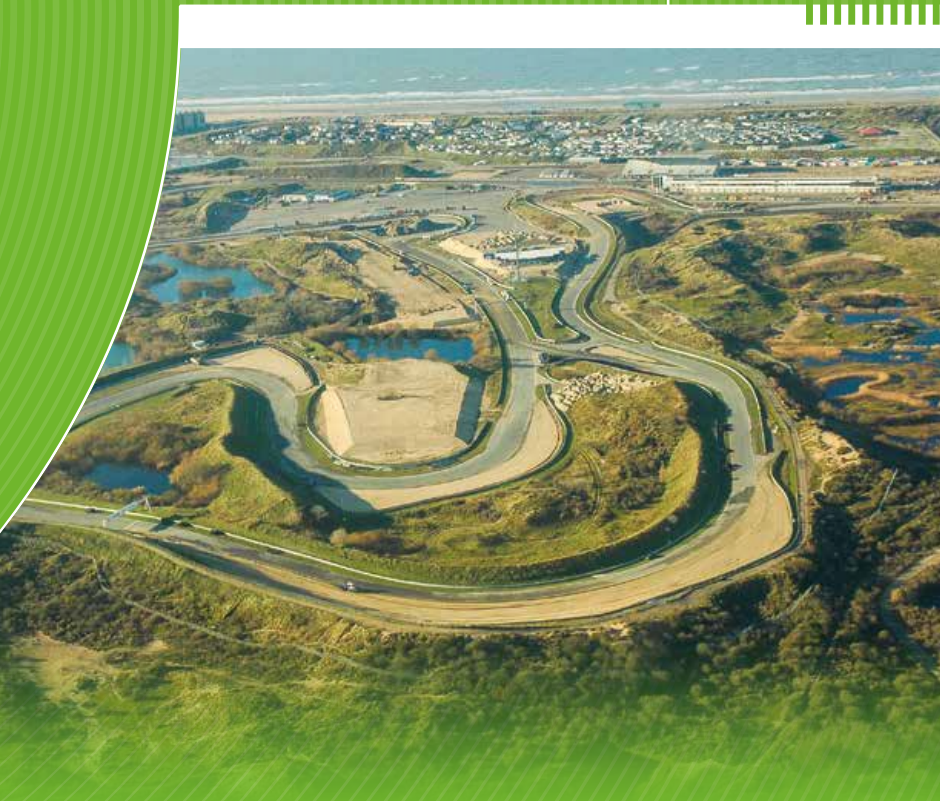
In het verslagjaar 2020 stonden de Wet natuurbescherming en daarbinnen het stikstofdossier centraal. Onze juristen hebben het druk gehad met de vele wijzigingen in wetgeving, jurisprudentie en beleid, die op hun beurt weer leidden tot handhavingsverzoeken en daaraan gerelateerde (bezwaar)procedures.

Samenwerken in vergunningen

Onze juristen houden alle wetgevings- en beleidswijzigingen bij en denken mee met vergunningverleners en handhavers over lastige en nieuwe vraagstukken. Daarbij is de samenwerking met de juristen van de provincie Noord-Holland belangrijk. Inmiddels is een aantal vergunningen onherroepelijk, ondanks aangetekende bezwaren of ingediende zienswijzen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het Noordwest Ziekenhuis in Alkmaar en de HOV in 't Gooi.

Complexe stikstofvragen

Naar aanleiding van handhavingsverzoeken kregen en krijgen onze juristen te maken met complexe stikstofvragen. Bijvoorbeeld over het woningbouwproject Zuiderloo/Zandzoom in Heiloo, of over de biomassacentrales in ons hele werkgebied. In 2020 hebben we dan ook 50% meer handhavingsverzoeken afgehandeld dan in 2019, en het aantal adviezen op het gebied van stikstof is bijna verdubbeld. Daarnaast kregen we vanuit de pers en de staten veel informatieverzoeken rond stikstofdossiers en voor andere projecten.

Juridische ontwikkelingen in 2020

Lopende projecten

In 2020 lopen en liepen een aantal projecten die meer dan gemiddeld onze aandacht en inzet vragen. Het Circuit Park Zandvoort is daar een voorbeeld van. Voor dat project zijn zowel de ontheffing als de vergunning in bezwaar overeind gebleven. Ook de besluiten op handhavingsverzoeken (5 stuks in 2020) rond de werkzaamheden aldaar zijn – voor zover bezwaar is ingesteld – tot nu toe in stand gebleven. In 2021 verwachten we de beroepsprocedures.

Voor het project Bloemendalerpolder (Weesp) heeft de Raad van State ook de tweede ontheffing (voor de compensatiewerkzaamheden) bevestigd. Op dit moment wachten wij nog op een uitspraak van de rechtbank over de laatste ontheffing (de 'veegontheffing' voor een aantal aanpassingen) en een complex handhavingsverzoek, die in 2020 zijn behandeld.

De gebiedsontwikkeling in Heiloo (de projecten Zuiderloo en Zandzoom) leidt tot een stroom aan handhavingsverzoeken. Omdat er bijvoorbeeld bij Zandzoom niet één projectontwikkelaar verantwoordelijk is, maar 26 losse partijen, is het lastig om een overzicht te krijgen van de impact van de ingrepen voor de natuur.

Daarnaast zijn wij intensief betrokken bij de beoordeling en goedkeuring van (concept)faunabeheerplannen. En bij het opstellen van goedkeuringsbesluiten over de faunabeheerplannen rond damherten en ganzen die al vast staan. Het ganzenbeheerplan Schiphol is bij de Raad van State met succes verdedigd. Het besluit op een handhavingsverzoek rond de afschot van damherten is in bezwaar bevestigd.

Tot slot hebben we in 2020 inhoudelijk geadviseerd als het gaat om de opname van verschillende bestaande verordeningen (faunabeheer, vrijstellingen soorten, houtopstanden en N2000-gebieden) in de Omgevingsverordening NH2020 en NH2022. Naast de werkzaamheden rondom de Wet natuurbescherming hebben we taken uitgevoerd voor wegen en vaarwegen, de Wet bodembescherming en de Wet hygiëne en veiligheid bad- en zweminrichtingen. Vanwege de coronamaatregelen hebben we minder controles kunnen uitvoeren, waardoor ook minder juridische procedures gevoerd zijn.

Campagne Aardgasvrij Wonen Wijdoenwat.nl

Op 9 maart 2020 is de campagne wijdoenwat.nl over aardgasvrij wonen gestart. De campagne neemt inwoners mee in de overgang naar aardgasvrij wonen in 2050, informeert over de rol van de gemeente en over wat inwoners zelf kunnen doen. Vijftien gemeenten in Noord-Holland en wij als Omgevingsdienst lanceerden samen de nieuwe website www.wijdoenwat.nl, de spil van de campagne. Hier vertellen inwoners uit de verschillende gemeenten wat zij al hebben gedaan om aardgasvrij te wonen. En wat ze later kunnen doen. Ook wethouders, woningcorporaties en experts van Liander en het Duurzaam Bouwloket beschrijven hoe zij omgaan met aardgasvrij wonen.

De gemeenten werken aan de Transitievisie Warmte die eind 2021 klaar moet zijn. In de visie regelen gemeenten wanneer en hoe gebieden en/of wijken overstappen op andere warmtebronnen. Tijdens de verandering wijst de website [wijdoenwat.nl](http://www.wijdoenwat.nl) bewoners en ondernemers de weg naar onafhankelijk advies dat aansluit bij de visie van hun eigen gemeente. De website laat bewoners zien dat we de tijd hebben om stap voor stap richting aardgasvrij wonen te gaan.

De campagne is vooral via digitale kanalen uitgevoerd. De respons was groot; tijdens de zomercampagne van 2020 zijn er 183.000 inwoners bereikt. Wij zijn projectleider van de campagne en werken samen met een kernteam van collega's communicatie en duurzaamheid van gemeenten en het Duurzaam Bouwloket.

De bekende interview bank in de campagne

Circulaire Economie

Nederland heeft als doel in 2050 volledig circulair te zijn. In een circulaire economie gaat het erom dat je grondstoffen in de eigen keten houdt en er zuinig mee omgaat. Bijvoorbeeld door grondstoffen uit producten terug te winnen en daarna opnieuw te gebruiken voor productieprocessen. Overheden en marktpartijen zetten afval, producten en reststromen opnieuw in om de milieu-impact te verminderen en om samen te werken aan het beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar houden van verschillende soorten grondstoffen.

De rijksoverheid heeft aangegeven dat omgevingsdiensten een belangrijke rol hebben in het realiseren van de circulaire economie. Samen met provincie en gemeenten pakken wij dit op. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord heeft in 2020 op drie sporen circulair ingezet:

1. Regionaal/lokaal

- In de regio West-Friesland ontwikkelen we en werken we mee aan het programma Circulair Westfriesland. We organiseerden twee kennissessies voor overheden en marktpartijen. Op www.circulairwestfriesland.nl zijn de resultaten te vinden.
- We zijn gestart met de voorbereidingen van 7 livestreams in de Week van de Circulaire Economie, voor de gemeente Alkmaar en de regio West-Friesland.

Circulaire Economie

2. Landelijk/provinciaal

- Vanuit Omgevingsdienst Nederland werken we samen met het interprovinciaal overleg (IPO) aan een onderzoek. Daarin bekijken we of het Vergunningen, Toezicht en Handhaving-instrumentarium geschikt is voor circulair ondernemen. Het onderzoek bestaat uit 4 pilotprojecten die in 2021 worden uitgevoerd. De voorbereidingen zijn in het derde kwartaal van 2020 gestart.
- We leverden een samenvatting 'Inventarisatie en advies' op over circulair handelen namens Omgevingsdienst Nederland voor IPO.
- In opdracht van de provincie Noord-Holland voeren we een onderzoek uit om binnen de agrarische sector ruimte te bieden aan circulair ondernemen.

3. Intern

Het inzetten van het Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving-instrumentarium om bij te dragen aan de circulaire economie is nieuw. Omdat de Omgevingswet straks leidend is, hebben we een impactanalyse gemaakt; wat is nodig is om circulair binnen de omgevingsdienst op te pakken? Dit is in samenwerking met gemeenten en provincie tot stand gekomen. De impactanalyse is vertaald naar een spoorboekje. De activiteiten genoemd bij punt 1 en 2 zijn onderdeel van het spoorboekje.

Verduurzaming van woningen: informeren en stimuleren van de eigenaren

Nederland staat voor grote uitdagingen op het gebied van energietransitie, klimaatadaptatie en het inrichten van een circulaire economie. Doelstelling van het Klimaatakkoord is om in 2030 49% CO₂-reductie te realiseren ten opzichte van 1990. In Nederland moet de bebouwde omgeving in 2050 aardgasvrij zijn.

Ook voor woningeigenaren is er werk aan de winkel. Zij kunnen hun woning isoleren, zonnepanelen op het dak laten plaatsen om eigen energie op te wekken en bij de vervanging van de cv-ketel onderzoeken of er een duurzaam alternatief is. Natuurlijk zijn ook kleine maatregelen van belang. Daarom organiseren we samen met gemeenten activiteiten om woningeigenaren te informeren en stimuleren hen om hun woning duurzamer te maken.

In onze jaarimpressie van 2019 hebben we verteld over de subsidieregelingen voor duurzaamheid. Daarmee worden woningeigenaren financieel ondersteund als ze maatregelen treffen. Voor een aantal gemeenten voeren we deze regelingen uit. Daarnaast richtten we ons in 2020 op 3 andere activiteiten: Gluren bij de Duurzame Buren, wijdoenwat.nl, en de coördinatie van de provinciale subsidieregeling.

Gluren bij de Duurzame Buren

Na de succesvolle editie van de Westfrieze Duurzame Open Huizen Dag in 2019, hebben we in 2020 een tweede editie voor deze regio georganiseerd, volledig coronaproof en digitaal: Gluren bij de Duurzame Buren.

Van 20 tot en met 26 september hebben we iedere dag een livestream uitgezonden waarin groene reporter Chris Wobben een rondleiding gaf bij een duurzame Westfrieze woning. Daarna voerde Chris een gesprek met de woningeigenaar over ervaringen, technieken, subsidies en stappen die mensen nu al kunnen zetten. Bij dat gesprek was ook een adviseur van het Duurzaam Bouwloket aanwezig. Dit is het energieloket van de gemeenten waar bewoners antwoorden krijgen op hun energievragen. Tijdens het gesprek konden andere bewoners via de chat vragen stellen. De deelnemende woningen waren divers en zo was er voor ieder wat wils. Een tussenwoning met infraroodverwarming, een nul-op-de-meter-stolpboerderij, een aardgasvrije vrijstaande woning en een duurzaam appartement binnen een complex van een Vereniging van Eigenaren. Veel Westfriezen gluurden online mee. Nagluren kan via [Duurzaam Bouwloket](#).

Dit vernieuwende project hebben we als Omgevingsdienst met plezier neergezet dankzij een goede samenwerking met gemeenten, externe partijen en deelnemers. We kijken terug op een geslaagd en eigentijds evenement en hebben enthousiaste reacties van deelnemers en kijkers ontvangen. Ondanks corona wisten we op deze manier een grote groep inwoners te bereiken. Regio Westfriesland denkt na over een vervolg. Ook andere gemeenten binnen ons werkgebied hebben interesse getoond in het concept.

Interviews met woningeigenaren waren een groot succes

Coördinatie provinciale subsidieregeling

De provincie Noord-Holland heeft een subsidieregeling (Uitvoeringsregeling subsidie regionaal energiebesparingsprogramma woningen Noord-Holland 2018) waarmee ze de regionale aanpak van energiebesparingen aan woningen stimuleert. De regeling richt zich op particuliere woningeigenaren.

Om voor deze subsidie in aanmerking te komen, moest een regionaal programma worden opgesteld. Daarin staan activiteiten die inwoners stimuleren om hun woning duurzamer te maken en ook het regionaal energieloket valt hieronder. Het programma heeft een looptijd van juni 2018 tot uiterlijk december 2022.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) heeft een coördinerende rol in dit traject. In samenwerking met de deelnemende gemeenten zijn de meerjarenprogramma's opgesteld. OD NHN is verantwoordelijk voor de voortgang en zorgen dat gemeenten de planning halen. Bijgehouden wordt hoeveel woningeigenaren daadwerkelijk maatregelen hebben getroffen, welke maatregelen dit zijn en hoeveel geld is geïnvesteerd.

Jaarlijkse voortgangsrapportages worden overlegd aan de provincie. Daarnaast beheert OD NHN het subsidiebudget en verzorgen we de uitkering van de subsidies aan de gemeenten. Dit alles moet goed worden gearchiveerd, zodat de subsidies later

verantwoord kunnen worden. Dit neemt de gemeenten veel werk uit handen.

De energietransitie en duurzaamheid zijn belangrijke onderwerpen voor gemeenten; daar moeten ze hun acties op inzetten om doelstellingen uit bijvoorbeeld het Klimaatakkoord te behalen. Doordat voor iedere euro van de gemeente 'de provincie er een euro bij doet', kunnen gemeenten nu meer activiteiten uitvoeren. De kosten voor het project Gluren bij de Duurzame Buren en de campagne Aardgasvrij wonen worden ook uit deze provinciale subsidie bekostigd.

Samenwerking tussen gemeenten in dit programma levert een meerwaarde op. Gemeenten delen kennis en ervaringen van diverse projecten. En je kunt als gemeente ook gebruikmaken van een campagne die al voor de buurgemeente is georganiseerd. Dat scheelt weer in de kosten.

Handhaven in tijden van Corona

Ook voor de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord was 2020 een bijzonder jaar. Sinds de laatste twee weken van maart hebben we in het afgelopen verslagjaar te maken gehad met de landelijke maatregelen om het coronavirus in te dammen. Deze maatregelen zijn in de loop van het jaar verder aangescherpt. Op het moment van schrijven hebben we daardoor al bijna 10 maanden onze manier van werken (deels) aangepast.

Het kantoorpersoneel was vanaf maart in beperkte mate aanwezig op kantoor. Waren zij er wel, dan was dat om onze basisbedrijfsprocessen te garanderen en voort te zetten. Thuis werken is de norm geworden. Toch zijn de meeste werkzaamheden door gegaan zoals gepland. Waaronder een deel van onze toezicht- en handhavingstaken.

Coronamaatregelen

Het afgelopen jaar hebben we op het gebied van Toezicht en Handhaving in elk geval de noodzakelijke buitenwerkzaamheden verricht om ongewenste onomkeerbare situaties te voorkomen. Als de situatie het toeliet, hebben we de controles op de 'normale manier' uitgevoerd.

In totaal konden we 19 weken (36% van de beschikbare tijd) geen fysieke controles bij bedrijven uitvoeren. De hierbij opgelopen achterstand hebben we in 2020 niet ingelopen.

Door de sluiting van de horeca en het verbod op evenementen vervielen voor een groot deel de controlewerkzaamheden die daarbij horen. In overleg met onze opdrachtgevers zijn de budgetten voor de uitvoering van deze taken verschoven naar andere afdelingen, of ingevuld door andere werkzaamheden. Denk aan coronamaatregelen controleren in de openbare ruimte en bij bedrijven. We hebben besloten om het resterende budget voor de uitvoering van deze taken terug te betalen aan de opdrachtgevers.

Ook had de coronaproblematiek invloed op andere taken. Zo kregen we minder klachten door de gesloten horeca en de afwezigheid van evenementen, en hadden we te maken met minder asbestsaneringen en vuurwerkcontroles (vuurwerkverbod).

Door Corona minder vuurwerkcontroles

Handhaven in tijden van Corona

De coronaproblematiek heeft ook positieve gevolgen gehad. Zo zijn we begonnen met nieuwe manieren van werken. Voorbeelden benoemen we hieronder:

Hercontroles op afstand

Een fors deel van de hercontroles hebben we na telefonisch overleg op afstand afgehandeld. Daarbij maakten we gebruik van digitaal aangeleverde bewijsstukken, bijvoorbeeld keuringscertificaten, of foto's. De respons en medewerking van ondernemers viel erg mee gezien de tegenslag die veel ondernemingen ondervinden door de coronaproblematiek.

Administratief aspect toezicht duurzaamheid

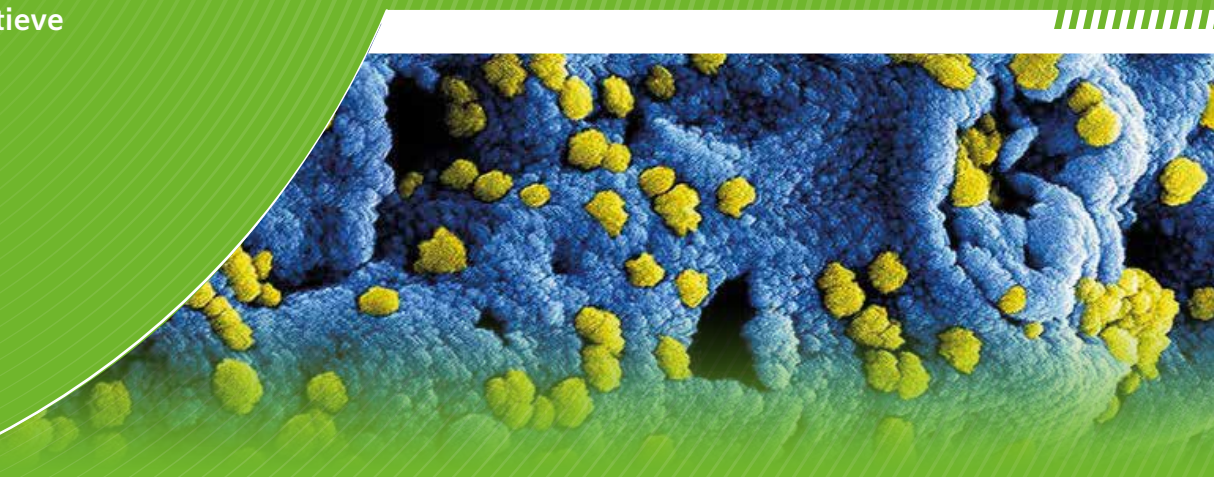
Bij het toezicht op de naleving van de eisen rondom de erkende maatregelenlijsten (EML-eisen) komt een deel administratie kijken. Daarbij richten we ons op het controleren van de energieverbruikscijfers en de registratieplicht die daaruit volgt voor 'grootverbruikers' in het digitaal portaal van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Ook de administratieve beoordeling van de uitvoering van de EML valt daaronder.

Projectmatig 'zelftoezicht' horeca en tuinbouw

In overleg met ondernemers binnen de horecabranches (eethuizen) en in de tuinbouw hebben we na een telefoongesprek gekozen voor een 'zelfcontrole'. Dat kon met een checklist waarop een selectie van de meest relevante milieuregels te vinden was.

Horecaondernemers konden de checklist via onze website invullen via een webformulier, waarop ze ook de gewenste bewijsstukken (bonnen en foto's) konden uploaden.

De horeca lag op dat moment stil waardoor veel ondernemers ondanks de malaise de tijd hadden om ons van informatie te voorzien.

Handhaven in tijden van Corona

Voordeel van deze aanpak is dat veel ondernemers zich door de 'zelfcontrole' bewuster zijn geworden van de regels. Meer dan wanneer een toezichthouder de toets uitvoert. Deze manier van controleren gaan we in 2021 evalueren.

Wassen transportvoertuigen

Op een aantal vrijdagmiddagen en zaterdagochtenden hebben we diverse bedrijfsterreinen in Noord-Holland Noord bezocht waar meerdere transportbedrijven te vinden zijn. Vanaf de openbare weg hebben we gecontroleerd of zij, zonder de juiste bodembeschermende voorzieningen, hun materieel schoonspotten. We hebben vastgesteld dat materieel in alle geconstateerde gevallen met de juiste voorzieningen wordt gereinigd. Dit project krijgt daarom geen vervolg.

Beoordeling stapelhoogtes autowrakken

Mede vanwege coronaproblematiek dalen de staalprijzen en worden minder autowrakken afgevoerd. Gevolg hiervan is dat er hogere stapelhoogtes ontstaan dan toegestaan (en veilig) is. Vanaf de openbare weg hebben we de stapelhoogtes beoordeeld. Waar nodig hebben we de autoslopers in onze regio aangeschreven.

Aanpak bedrijfsverzamelgebouwen

De regio Noord-Holland Noord telt circa 40 bedrijfsverzamelgebouwen die bestaan uit units met een groot verloop van huurders. De aard van de opslag en activiteiten is daardoor vaak niet bekend. Eigenaren en verhuurders zijn benaderd om actueel beeld te krijgen van het huidige gebruik en huidige activiteiten. Ook hebben we gevraagd of zij informatie willen delen over welke activiteiten niet zonder melding of beperkingen kunnen worden uitgeoefend.

Actualisatie objectregistratie

Afhankelijk van de aard van bedrijfsactiviteiten kennen we als Omgevingsdienst een categorie en controlefrequentie aan een bedrijf toe. Bedrijven komen en gaan, breiden uit of veranderen hun bedrijfsvoering. Door data slim te combineren (waaronder

Gestapelde autowrakken niet altijd veilig

Handhaven in tijden van Corona

die van de Kamer van Koophandel) hebben we de registratie van bedrijven voor een belangrijk deel bijgewerkt. Bedrijven die niet meer bestaan, hebben we verwijderd en nieuwe milieurelevante bedrijven hebben we juist toegevoegd. Uitzondering hierop zijn bedrijven die door de coronaproblematiek recent zijn gestopt met hun bedrijfsvoering; die gegevens hebben we nog niet verwerkt.

Administratief toezicht specifieke branches

Bepaalde branches lenen zich goed voor administratief toezicht, omdat zij kunnen aantonen dat ze de meest relevante voorschriften naleven met administratieve stukken. De volgende bedrijfstakken en activiteiten hebben we in dit kader gecontroleerd: koeltorens (legionella), onbemande (LPG)tankstations, ammoniakinstallaties, windturbines en tandartspraktijken.

De verwachting is dat de nieuwe werkwijzen een vast onderdeel gaan vormen in het houden van toezicht.

Nieuwe initiatieven Toezicht & Handhaving

In 2020 is Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) gestart met nieuwe initiatieven. Zo zijn natte koeltorens in de regio geïnventariseerd, de inventarisatie van aanwezige asbestdaken geactualiseerd, meer advies gegeven over potentieel nieuwe zwemwaterlocaties, en successen behaald op het gebied van groene handhaving.

Inventarisatie natte koeltorens

Vanwege mogelijke legionellaverspreiding heeft OD NHN de taak om jaarlijks alle natte koeltorens op legionella te controleren. Om er zeker van te zijn dat deze in de regio allemaal in beeld hebben, is een inventarisatie uitgevoerd aan de hand van luchtfoto's. Dit project is eind november 2020 gestart. Begin 2021 verwacht OD NHN de resultaten te hebben.

Actualisatie inventarisatie aanwezige asbestdaken Noord-Holland Noord

In 2018 heeft de OD NHN informatie verzameld over asbestdaken in de regio. In 2019 zijn op basis daarvan een inventarisatie uitgevoerd. De ambitie van OD NHN was om op basis van de inventarisatie gerichte acties uit te voeren om de sanering van asbestdaken te versnellen (interactieve kaart, centraal informatiepunt, et cetera). Doordat het wetsvoorstel asbestdakenverbod in de tweede Kamer in juli 2019 is

gesneuveld, is het project zo goed als stil komen te liggen. Uiteraard zijn de saneringen doorgegaan. Het wachten is op een asbestdakenfonds.

OD NHN is nu bezig de uitgevoerde inventarisatie actueel te maken, om zo inzicht te krijgen in de huidige omvang van aanwezige en gesaneerde asbestdaken. Wat is de afgelopen jaren conform de regels gesaneerd? En van welke locaties zijn geen sloopmeldingen inclusief vrijgaven ontvangen (illegale saneringen)? Ook kijkt OD NHN naar de mogelijkheid om de interactieve kaart per gemeente te publiceren.

Voorbeeld van een natte koeltoren

Nieuwe initiatieven Toezicht & Handhaving

Zwemwater

Ook voor de handhavers van het team Zwemwater is het een gek jaar geweest. Veel badinrichtingen waren immers een tijdlang gesloten. Toch heeft het team niet stil gezeten. Zo zijn er in 2020 93 waarschuwingen, 45 negatieve zwemadviezen en 7 zwemverboden afgegeven. Cijfers die hoger liggen dan het jaar daarvoor. Het is lastig te zeggen waardoor die verhoging is ontstaan. Wel zochten het afgelopen jaar veel mensen verkoeling bij de aangewezen zwemwaterlocaties. Mede hierdoor zijn meer klachten binnengekomen (102) die de handhavers hebben opgepakt en afgehandeld.

Vooruitlopend op de Omgevingswet hebben de handhavers Zwemwater steeds meer aandacht gegeven aan de adviesrol bij (potentiële) nieuwe zwemwaterlocaties.

Groene handhaving

Dankzij de inspanningen van de handhavers Wet natuurbescherming hebben we in samenwerking met andere handhavingspartners meerdere successen behaald in het afgelopen jaar. Zo zijn er aanhoudingen verricht in een zaak van palingsstroperij en een afvaldump in het gebied van de Oosterlijke Vechtplassen

Ook hebben we onderzoeken verricht op Texel, waar meerdere personen met terreinwagens door de duinen reden. Dit heeft

uiteindelijk begin 2021 geleid tot meerdere aanhoudingen.

Langs de A9 bij Vijfhuizen hebben de handhavers een illegale kap geconstateerd. Hierbij is strafrecht toegepast en is er bestuursrechtelijk een herplantplicht van 63.000m² opgelegd.

De handhavers die belast zijn met het toezicht en de handhaving rondom stikstof hebben geconstateerd dat er in de gemeente Schagen meerdere woningen werden gebouwd zonder een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming. De initiatiefnemer heeft van de gemeente begrepen dat hiervoor geen vergunning noodzakelijk was. Dit is echter niet juist, waardoor de initiatiefnemer een last onder dwangsom is opgelegd. Daarnaast is de gemeente Schagen door de provincie uitgenodigd voor een bestuurlijk overleg.

Blauwalg zichtbaar op het wateroppervlak

Geluidhinder langs gemeentelijke wegen

De Omgevingswet stelt nieuwe regels aan het (geluid)beheer van gemeentelijke wegen. Elke gemeente moet een basiskaart geluidemissie vaststellen die een beeld geeft van de heersende geluidemissie (brongeluid) van alle relevante wegen binnen de gemeente. Daarna is de gemeente verplicht om deze geluidemissie elke vijf jaar opnieuw te bepalen, te toetsen aan de basiskaart, hierover te rapporteren en te publiceren. Als de gemeente overschrijdingen aantreft, moet ze aangeven hoe ze het geluidniveau wil terugdringen.

Deze nieuwe vorm van geluidmonitoring is al bekend bij de zogenaamde agglomeratiegemeenten. Zij laten ons elke vijf jaar een geluidbelastingkaart opstellen in het kader van de EU-richtlijn omgevingslawaai.

Binnen de Omgevingswet is het verplicht om de geluidbelasting van alle wegen te bepalen. Daarmee is er geen uitzondering meer voor 30 km/uur-wegen, en moeten de gemeenten een grote hoeveelheid verkeersdata aanleveren.

De OD NHN heeft geconstateerd dat lang niet alle gemeenten deze gegevens beschikbaar hebben. Daarom zijn we met verschillende partijen om tafel gegaan om hiervoor een oplossing te bedenken.

Geluidhinder langs gemeentelijke wegen

Oplossingen

Eén van deze oplossingsrichtingen is een landelijk dekkend netwerk van verkeersdata. De gemeenten moeten dit netwerk deels vullen, en ook andere partijen kunnen meedoen. In 2020 heeft de OD NHN intensief overleg gevoerd hierover met het ministerie, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG).

Een andere oplossingsrichting is een regionaal verkeersmodel voor de hele kop van Noord-Holland. Dit model zou naadloos aansluiten op de verkeersmodellen van de agglomeraties Alkmaar, Haarlem en Amsterdam die al beschikbaar zijn. Het inrichten en beheren van zo'n verkeersmodel past goed binnen de werkzaamheden die de OD NHN al voor de gemeenten uitvoeren. Alleen de totstandkoming ervan is nu nog toekomstmuziek. Overigens is zo'n model een uitstekend hulpmiddel bij het maken en monitoren van de geluidemissiekaarten, en zeker ook bij alle toekomstige ontwikkelingen binnen gemeenten die getoetst moeten worden aan de omgevingsplannen.

Omgevingswet en het thema geluid

Het team Geluid bereid zich voor op de Omgevingswet. Daarnaast richt het team zich op de volledige herziening van de geluidregelgeving.

De huidige Wet geluidhinder met bijbehorende uitvoeringsregels is zowel erg complex als versnipperd en daardoor moeilijk toe te passen. Tijd dus voor een complete modernisering, die los van de komst van de Omgevingswet al interbestuurlijk is voorbereid onder de noemer *Swung* (Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid). Voor rijkswegen en hoofdspoorwegen heeft deze modernisering eerder plaatsgevonden. Maar de manier van afweging en besluitvorming en de instrumenten die daarbij horen passen niet in het stelsel en instrumentarium van de Omgevingswet.

In de Aanvullingsregeling geluid Omgevingswet staan nieuwe regels die zich onderscheiden van de bestaande wetgeving. De bestaande regels zijn namelijk meer gedetailleerd, uitvoerings-technischer, administratiever of meet- en rekentechnischer van aard.

Door de geluidregelgeving op te nemen in het stelsel van de Omgevingswet ontstaat een consistente, bruikbare set aan regels, procedures en normen voor de omgang met geluid. Hiermee kunnen we de bescherming tegen geluid zo goed mogelijk combineren met maatschappelijk gewenste ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

Omgevingswet en het thema geluid

Wijzigingen geluid

De belangrijkste wijzigingen rond het thema geluid bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn:

- De bescherming van geluidgevoelige gebouwen tegen geluid geldt voor activiteiten in plaats van voor inrichtingen. Voortaan zijn ook woonboten en woonwagens geluidgevoelige gebouwen.
- De bescherming van geluidgevoelige gebouwen tegen geluid van bedrijven staat niet meer opgenomen in de algemene rijksregels (zoals nu in het Activiteitenbesluit), maar in het omgevingsplan.
- De geluidbelasting van activiteiten op het industrieterrein wordt nu beheerst met geluidproductieplafonds, verplichte monitoring en verplichte rapportage(s).
- Het geluid van gemeentelijke en waterschapswegen en andere lokale spoorwegen wordt beheerst met een basisgeluidemissie, verplichte monitoring en verplichte rapportage;
- De hogere grenswaarde geluid verdwijnt en wordt vervangen door de verplichte monitoring van de geluidbelasting;
- Voortaan moeten alle wegen worden meegenomen in akoestisch onderzoek; ook de wegen waarop de maximumsnelheid van 30 km/uur geldt.
- De gemeenten zijn verplicht alle noodzakelijke data voor het uitvoeren van akoestische onderzoeken aan te leveren aan de Centrale Voorziening Geluidgegevens als onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Gevolg van een aantal van deze wijzigingen is dat de gemeente veel meer zaken moet gaan monitoren. De OD NHN kan de gemeenten hierbij ondersteunen.

Geluid binnen gezoneerde industrieterreinen

Binnen het werkgebied van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) zijn er speciale bedrijventerreinen waar inrichtingen zich kunnen vestigen die geluid produceren, of relatief veel lawaai (mogen) maken: de zogenaamde gezoneerde industrieterreinen. Binnen die terreinen mogen alleen bedrijven zijn gevestigd, en geen woningen. In ons werkgebied gaat om het ruim dertig terreinen in verschillende gemeenten met elk één of meerdere zogenaamde 'grote lawaaimakers'.

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de zone, en legt de omvang van de terreinen vast in het bestemmingsplan, net als de geluidszone die daarbij hoort. Bedrijven mogen gezamenlijk niet meer geluid produceren dan de geluidsnorm die voor dat terrein geldt: de zogenaamde zonegrens. Meestal ligt die rond de 50 dB(A). Als de activiteiten of bedrijven op een gezoneerd industrieterrein wijzigen of zich uitbreiden, dan moet steeds een akoestisch rapport worden overlegd. Zo controleert de gemeente met een complex akoestisch rekenmodel - het zonebeheersmodel - of het geluid van alle bedrijven gezamenlijk binnen die zonegrens blijft.

Vrijwel alle gemeenten in ons werkgebied met één of meer geluidgezoneerde industrieterreinen binnen hun grenzen, hebben het zonebeheer van die terreinen overgedragen aan het team Geluid van OD NHN.

Omgevingswet en ander zonebeheer

Met de komst van de Omgevingswet verandert het zonebeheer van deze industrieterreinen.

- De rekenmethodiek en de rekenhoogte wijzigen. Zo verandert de daggemiddelde geluidbelasting in Letmaal naar een jaargemiddelde geluidbelasting in Lden;
- Een nieuwe geluidzone rondom het gezoneerde industrieterrein wordt op een andere manier bepaald: op basis van een lijn die punten op een bepaalde afstand van de grens van het terrein met elkaar verbindt;
- Het aantal representatieve geluidproductieplafonds rondom het gezoneerde industrieterrein wordt vastgesteld;
- De akoestische rekenmethodiek wordt gestandaardiseerd, zodat iedereen (zowel de beheerder als de klanten) inzicht heeft in hoe het zonebeheer plaatsvindt;
- Het wordt verplicht om aan te sluiten bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG), zodat de rekenmodellen openbaar toegankelijk zijn;
- Er komt een plicht op geluidmonitoring, verslaglegging en publicatie.

Ons team Geluid past de huidige - meer dan dertig - beheersmodellen van de gezoneerde industrieterreinen aan naar de nieuwe rekenmethodiek. Ook bepalen we de nieuwe geluidzone rondom de terreinen en de ligging van de nieuwe geluidproductieplafonds. Een enorme operatie waarmee we in 2020 zijn gestart.

De problematiek van PFAS

Wat is PFAS?

In het nieuws is er de laatste 2 jaren veel te doen over PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen). Het zorgt voor problemen in de bouw- en grondwereld. Maar wat is het nu eigenlijk en wat doet het precies?

PFAS is een stofgroep die al decennialang wordt toegepast binnen vele processen en producten. Zo zit het bijvoorbeeld in verf, cosmetica, blusschuim, kleding en pannen. Recent is aangetoond dat deze stofgroep via diffuse verspreiding een negatieve invloed heeft op ons milieu. Vanwege die diffuse verspreiding gaat men er nu vanuit dat PFAS overal kan worden aangetroffen (in meer of mindere mate). Op basis van deze verwachting bracht staatssecretaris Stientje van Veldhoven (infrastructuur en milieu) op 8 juli 2019 een tijdelijk handelingskader uit. Hierin staat dat er bij grondverzet altijd bodemonderzoek op PFAS moet worden uitgevoerd. Grond kan vanaf dat moment alleen nog maar verplaatst worden wanneer deze grond voldoet aan de normstelling uit het tijdelijk handelingskader.

De weg naar vrij grondverzet

Om grondverzet weer mogelijk te maken zonder bodemonderzoek, heeft de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord in samenwerking met de provincie een onderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek werd de achtergrondwaarde van PFAS over de gehele provincie onderzocht. Naar aanleiding hiervan is het

De problematiek van PFAS

provinciale PFAS beleid aangepast. Dit houdt in dat er vanaf 20 november 2019 sprake is van een verruiming van de mogelijkheden die het tijdelijke handelingskader bood. Omdat de normstelling waarbinnen PFAS als achtergrondwaarde wordt gezien ruimer is geworden.

PFAS en de Omgevingswet

In 2020 zijn wij als Omgevingsdienst druk bezig geweest om in het beheergebied van onze grondstromen een kaartlaag 'PFAS' toe te voegen. Deze kaartlaag is vastgelegd in de nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart. Deze aanpassingen zijn bij alle gemeenten aangeboden, zodat de colleges deze nog in 2020 officieel konden vaststellen. Na vaststelling is grondverzet weer mogelijk (op onverdachte bodemlocaties) zonder daarbij verplicht een PFAS bodemonderzoek uit te hoeven voeren. In sommige gemeenten is dit vaststellen helaas niet gelukt. In 2021 gaan wij ervoor zorgen dat de nota bodembeheer en bodemkwaliteitskaart Omgevingswet-proof worden gemaakt. Dan zal ook alsnog bij de gemeenten, waar het vaststellen niet gelukt is, deze PFAS toevoegingen in het beleid worden verwerkt.

Vergunning woningbouw en stikstof in 2020

Vanwege de hoge woningnood is het van groot belang om de woningbouw in Nederland te versnellen. Sinds de stop van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in 2019 zijn er enkele zaken veranderd. Zo zijn er onder meer drempelwaarden voor stikstof depositie vervallen. Ook wordt de woningbouw vaker geconfronteerd met de vergunningplicht op grond van hoofdstuk 2 'Natura 2000-gebieden' van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Vanuit het veld is aangedrongen om de vergunningverlening Wnb woningbouw en stikstof te versnellen. Deze geluiden kwamen tot ons via brieven, tijdens informatiebijeenkomsten, persberichten en overleggen. In 2020 heeft de Omgevingsdienst (OD NHN) hierop ingespeeld door haar capaciteit en kennis uit te breiden rond dit specifieke onderwerp.

Inspanningen in 2020

Op 2 maart 2020 hebben we samen met de provincie Noord-Holland een informatiebijeenkomst woningbouw en stikstof georganiseerd voor ontwikkelaars en bouwers. Een werkgroep, samengesteld vanuit de provincie en de verschillende omgevingsdiensten in Noord-Holland, onderzoekt mogelijkheden om de vergunningverlening specifiek voor woningbouw en stikstof, én ook in het algemeen, te verbeteren.

Het is veel woningbouwprojecten in Noord-Holland gelukt om een vergunning Wnb/stikstof te verkrijgen door een beroep te doen op het stikstofregistratiesysteem (SSRS). Het SSRS is een landelijk register waaruit stikstofruimte beschikbaar wordt gesteld, die o.a. door de 100 km/u-maatregel op de snelwegen is vrijgekomen. Toen het register SSRS werd opengesteld, zijn 25 woningbouwprojecten bij ons aangemeld. Door al onze inzet op deze aanvragen te richten, zijn uiteindelijk 20 projecten gehonoreerd: bijna 7.000 woningen kunnen worden gebouwd. Hiervoor hebben wij de complimenten van onze opdrachtgever ontvangen.

Project BIS-Screening

De Omgevingswet brengt de nodige veranderingen met zich mee. Zo ook voor het vakgebied Bodem. Door de Wet bodembescherming (Wbb) onder de Omgevingswet te brengen, worden de gemeenten het bevoegd gezag voor bodem. De provincie blijft het bevoegd gezag voor de zogenaamde overgangsrechtgevallen, zoals lopende bodemsaneringen of afgeronde saneringen waarbij sprake is van nazorg. Op deze locaties blijft de Wbb van toepassing.

Zodra de Omgevingswet in werking treedt is het van belang dat duidelijk is voor welke gevallen de gemeenten bevoegd gezag hebben en voor welke gevallen de provincie dat blijft. Dit onderscheid moet in het bodeminformatiesysteem (BIS) worden aangebracht.

Om het overdragen van de bodemtaken van provincie naar gemeenten goed te laten verlopen, is in 2020 het project 'BIS-screening' uitgevoerd. Voor elke gemeente in de regio is een overzicht (een lijst) gemaakt van zowel de gemeentelijke locaties als de overgangsrechtlocaties. De lijst is in het verslagjaar al met een deel van de gemeenten besproken. De gesprekken met de overige gemeenten zijn begin 2021 gepland. Omdat het overzicht dynamisch is, wordt voordat de Omgevingswet in werking treedt per gemeente nog een definitieve lijst opgeleverd.

Gemeentelijke toetsing en afweging natuur

Over procedures rond natuur(wetgeving) in relatie tot bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen bestaan soms nog onduidelijkheden. Hierover komen vanwege het stikstofdossier weer meer vragen naar de voorgrond. Ons team Natuur van de afdeling Specialisme en Advies is voor de gemeenten in Noord-Holland Noord dé vraagbaak als het gaat om natuur, en de bijbehorende wet- en regelgeving. Ook in het verslagjaar gaven we veel adviezen.

Belangrijk om te vermelden is dat niet de gemeente, maar de provincie het bevoegd gezag is om toestemmingen op grond van de Wet natuurbescherming te verlenen. Daarnaast zijn voor natuur ook (beleids)regels vastgelegd in de provinciale Omgevingsverordening NH2020; onder andere het Natuurnetwerk Nederland en Bijzonder Provinciaal Landschap, zoals leefgebied voor weidevogels.

De gemeente moet er op toezien dat de (gemeentelijke) plannen passen binnen de geldende (provinciale) verordeningen. Het team Natuur is op de hoogte van de inhoud van deze verordeningen.

Bestemmingsplan (Wro-procedure)

Bij een Wro-procedure wordt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan getoetst door Team Natuur van de OD NHN in opdracht van de gemeente. Hiervoor is een inventarisatie van natuurwaarden (gebieden en soorten) nodig. Het doel hiervan is nagaan of eventuele toestemmingen op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn. Hierbij moet het aannemelijk zijn dat een vergunning of ontheffing kan worden verkregen voor de activiteiten die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

Gemeentelijke toetsing en afweging natuur

Volledigheidstoets Omgevingsvergunning (Wabo-procedure)

Binnen de volledigheidstoets wordt beoordeeld of het onderdeel Natuur in de omgevingsvergunning moet worden opgenomen. Het (gehele) project dient beoordeeld te worden in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Vanuit de wet worden alle samenhangende activiteiten beoordeeld.

Bijvoorbeeld niet alleen het bouwen van een woning maar ook de noodzakelijke sloop van bestaande bebouwing. Bij de beoordeling van een

Omgevingsvergunning wordt in eerste instantie getoetst of de onderzoeken die zijn uitgevoerd voor het geldende bestemmingsplan, nog voldoende en actueel zijn. Ook wordt beoordeeld of voor het (gehele) project apart een toereikende Wnb-vergunning en/of ontheffing is aangevraagd of verleend die toereikend is.

Stikstofdossier

Het Rijk en de provincie zijn het bevoegd gezag in de stikstofaankpak. Maar de stikstofproblematiek heeft ook gevolgen voor gemeentelijke projecten en voor vergunningaanvragen die de gemeente beoordeelt. De gemeenten zetten ons team Natuur in door onder andere toetsverzoeken van AERIUS-berekeningen voor te leggen. Daarnaast kunnen de aangesloten gemeenten voorstellen doen voor een vast te stellen gemeentelijk (beleids)kader. Dit gebeurt op basis van de kaders vanuit het Rijk en de provincie die nog volgen. Een voorbeeld hiervan is de uitwerking van een methodiek om tot lastenverlichting te komen bij kleine (particuliere) initiatieven. De natuuradviseurs begeleiden de gemeenten hierbij, en borgen de afstemming tussen de verschillende gemeenten en de provincie als bevoegd gezag.

Gemeentelijke toetsing en afweging natuur

Omgevingswet

Als adviseurs denken we graag proactief mee en wijzen we gemeenten op nieuwe ontwikkelingen. Tijdig de natuur in kaart brengen, zorgt ervoor dat projecten veelal doorgang kunnen vinden - al dan niet met aanpassingen. Ook vanuit de Omgevingswet wordt aangeraden om natuur in het vroegst mogelijke stadium te betrekken. Vanuit de advisering naar de gemeenten bereiden we ons voor om het aspect natuur in te brengen binnen alle kerninstrumenten die de Omgevingswet biedt.

978 adviezen in 2020

In 2020 hebben we in totaal 978 adviezen gegeven (planning was 594). Voor de meeste gemeenten gaat het om een overgedragen taak, en voor drie gemeenten hebben we via extra opdrachten adviezen gegeven. Om een kwalitatief goed advies te kunnen leveren, hebben onze natuuradviseurs nauw contact met collega-vergunningverleners Wet natuurbescherming die werkzaam zijn voor de provincie. Alles bij elkaar is de werkdruk hierdoor hoog. Sinds het najaar is extra (gespecialiseerde) kwaliteit beschikbaar voor natuuradvisering waar alle gemeenten gebruik van kunnen maken.

Contact

Omgevingsdienst NHN
Dampden 2
1624 NR HOORN

T 088 102 1300
E postbus@odnhn.nl
W www.odnhn.nl

 odnhn.nl

 werkenbijodnhn.nl

 [@odnhn](https://twitter.com/odnhn)

 [omgevingsdienst noord-holland noord](https://www.linkedin.com/company/omgevingsdienst-noord-holland-noord)

